

Rellotge de sol de tarda de Can Molera

Fogars de la Selva

Ubicació

Lloc/Adreça: Polígon 12 Parcel·la 11
Emplaçament Veïnat de la Vall de Ramió
Alçada: 88

Coordenades:

Latitud: 41.71694
Longitud: 2.61396
UTM Est (X): 467888
UTM Nord (Y): 4618421

Classificació

Número de fitxa 08082 - 159
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVIII
Any 1788
Estat de conservació Dolent

Notes de conservació: El seu estat és molt dolent, tot i que no ha perdut el gnòmon, hi ha una esquerra estructural que el travessa de dalt a baix que en reparacions posteriors s'ha intentat reblir amb morter. Està força esborrat i quan es va arreglar la teulada de l'edifici annex, més baix, part del segellament de les teules va tapar la part inferior del rellotge.

Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: La masia consta amb el nivell 3 del Catàleg de Béns Protegits.
Data aprovació: dc., 31/10/2012 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat Privada

Titular: 08081A012000110000BM

Fitxes associades:

Can Molera

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart

Data de registre de la dt., 01/03/2022 - 07:34

fitxa:

Descripció

El rellotge de sol de matí de Can Molera, està situat a l'extrem dret de la planta pis de la façana orientada al sud-oest. És del tipus vertical declinant, emmarcat. Està realitzat damunt d'un preparat de calç, on s'hi va esgrafiar el dibuix. A la part superior del marc s'hi pot observar la data de realització parcialment esborrada "17 ??". Però el traç i el dibuix fa pensar que es tracta del mateix autor que l'any 1788 realitzà el rellotge de matí.

Presideix l'interior del quadrant un astre solar, que tot i que només s'endevina lleugerament la part inferior de la circumferència, presumiblement també fos antropomorf, com en el de la façana de llevant. Al seu voltant, es conserven restes d'alguna sanefa.

Les hores, en xifres àrabs van de les 9 del matí a les 7 del vespre. Només s'identifica el 10; com en el rellotge de matí, està realitzat a mà alçada, sense plantilla, amb restes molt minses de policromia vermella.

El gnòmon, de vareta, sembla mantenir-se intacte. Les línies horàries més llargues surten de la part inferior de l'astre solar mentre que les mitges hores més curtes i acabades en punta de fletxa ho fan des de l'interior del marc.

Observacions:

Aquest rellotge no consta en l'inventari dels rellotges de sol de la Societat Catalana de Gnomònica. Però sí que hi és el de matí amb la referència 5464.

Història

El mas surt referenciat en el fogatge de 1497.

Els llibres parroquials assenyalen l'any 1603, la mort de Damià Crosa "stan en lo mas Molera per arrendador".

L'any 1609, es produeix la defunció de "Pere Rajoler, estan en lo Forn d'en Molera".

L'any 1609 mort també Bartomeu Molera, deixant per hereu el seu fill Joan. L'any 1628 és enterrada Astàsia Molera, la seva esposa.

L'any 1641 neix i s'inscriu el bateig de Maria Molera, filla de Jaume i Maria.

Joan Molera i el seu fill Jaume, han de vendre, per execució de la cort, el Mas "Perxa d'Astor" de Gaserans al propietari de Can Mateu de Gaserans.

L'any 1663 s'inscriu l'òbit de Joan Molera amb setanta-dos anys.

L'any 1654 s'inscriu el bateig de Miquel Casanoves, fill de Joan i de Maria, masovers i habitants del Mas Molera.

L'any 1663, Bernat Boer, de trenta-dos anys és enterrat el masover del Mas Molera, que mor accidentalment d'un tret a l'esquena mentre s'enfilava en un roure del Sot dels Vivers amb l'escopeta penjada.

L'any 1668, Josep Soler i Mariana, també masovers, tenen bessones que neixen a la casa (Teresa i Àngela).

L'any 1675 també hi nasqué Maria Fàbregas, filla de Bernat i Dorotea.

L'any 1702 hi treballen Joan March i Anna, que bategen el seu fill nascut al mas.

L'any 1723 fan de masovers al mas, Joan Torras i Maria (†1729).

L'any 1744 és batejat Ramon Oller i Massó, fill d'Andreu i Rosa, habitants del Mas Molera.

L'any 1747 novament apareixen dos nous masovers, Miquel Riera i Maria Palau, i l'any següent, Josep Poch i Magdalena Cruixent, treballadors a la finca.

L'any 1726 sembla que a l'antic mas s'hi ha adossat una construcció nova on s'hi instal·len Grau Serrat i Rosa Paradell, pares de Francesc, "que habiten la Casa Nova d'en Molera".

L'any 1762, també hi ha la referència d'alguna altra caseta situada en una vinya través del bateig de Ramon Marquès i Montet, fill de Ramon i de Maria, "habitants en la casa de la vinya d'en Molera".

L'any 1793 novament un bateig de Miquel Cama i March, fill de Vicenç i de Teresa, "habitants en lo Mas Molera de Ramió".

L'any 1842 a la casa hi viuen un matrimoni masover acabat de casar, format per Andreu Garròs Gendre i Teresa Saurí Palmerola. Tindran quatre fills (Joan, Pere, Teresa i Jaume). L'esposa mor jove i el marit es casa en segones núpcies amb Maria Anna Viader i Piferrer, del qual naixeran vuit fills més (Maria, Josefa, Dolors, Francesc, Teresa, Jaume, Joan i Genoveva).

Fent un salt al cadastre de 1862, el propietari de la casa i les terres és Antoni Rovira. Declara posseir, una peça de quinze quarteres de secà, nou quartans de vinya, setze quarteres de sureda, dues-centes seixanta quarteres de bosc i seixanta d'erm. També disposa d'una altre peça amb mitja quartera de sureda, onze quarteres de bosc i sis quarteres i mitja d'erm. Té quatre parelles de bous, una mula i altre bestiar de treball que comparteix amb els masos Hivern, Talleda i el Molí de Ramió. També disposa de diversos caps de ramaderia.

L'any 1889 el propietari continua essent Antoni Rovira, però també hi consten empadronats el matrimoni masover format per Pau vilà Bota i Maria Mustarós Rovira, que hi viuran amb diversos dels seus germans (Tomàs Garròs Mustarós i els seus germans, Joan, Miquel, Josep i Teresa).

En els censos parroquials de 1905 a 1914 en són masovers el matrimoni format per Tomàs Garròs i Carolina Planes i els seus fills (Pere, Francesca, Josep i Miquel). A més viu amb ells el mosso Josep Gamisans.

L'any 1909, mor la Carolina, i en Tomàs Garròs es torna a casar en segones núpcies amb Mònica Iglesias, que entra a la masoveria amb els fills del seu anterior matrimoni (Carme, Maria i Trinitat Trunas Iglesias).

De 1928 a 1934 hi habiten Francesc Cantal Bosch i Carme Quer Martí amb els seus fills (Lluís, Pere, Joan, Maria, Josep, Àngel, Ramon, Joaquim, Salvador i Mercè) i el mosso, Francesc Forter.

Els anys següents, la casa canvià de propietari i la masoveria ha estat ocupada per diferents masovers.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE FOGARS DE LA SELVA (2012). Catàleg de Béns Protegits; dins *Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Fogars de la Selva*.

AJUNTAMENT DE FOGARS DE LA SELVA (2012). Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable; dins *Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Fogars de la Selva*.

FUGAROLAS i MASÓ, Jaume i VILÀ i CAMPS, Josep (2007). *Fogars de La selva, temps ha*. Fogars de La Selva: Edició dels autors.

